Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsed versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

►B

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 236/2012,

14. märts 2012,

lühikeseks müügi ja krediidiriski vahetustehingute teatavate aspektide kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

(ELT L 86, 24.3.2012, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►M1	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 909/2014, 23. juuli 2014	L 257	1	28.8.2014
►M2	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2022/27, 27. september 2021	L 6	9	11.1.2022
►M3	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2023/2869, 13. detsember 2023	L 2869	1	20.12.2023
►M4	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2023/2845, 13. detsember 2023	L 2845	1	27.12.2023

▼B

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 236/2012,

14. märts 2012,

lühikeseks müügi ja krediidiriski vahetustehingute teatavate aspektide kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse järgmisele:

a) artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud finantsinstrumendid, millega on lubatud kaubelda liidus asuvates kauplemiskohtades, sealhulgas samad instrumendid, kui nendega kaubeldakse väljaspool kauplemiskohta;

b) direktiivi 2004/39/EÜ I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumendid, mis on seotud punktis a osutatud finantsinstrumendiga või sellise finantsinstrumendi emitendiga, sealhulgas needsamad tuletisinstrumendid, kui nendega kaubeldakse väljaspool kauplemiskohta;

c) liikmesriigi või liidu emiteeritud võlainstrumendid ja direktiivi 2004/39/EÜ I lisa C jao punktides 4–10 osutatud tuletisinstrumendid, mis on seotud liikmesriigi või liidu emiteeritud võlainstrumentidega või nendest tuletatud.

2. Artikleid 18, 20 ja 23–30 kohaldatakse kõigi finantsinstrumentide suhtes artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud tähenduses.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „finantsinstrument” – direktiivi 2004/39/EÜ I lisa C jaos loetletud instrumendid;

b) „lühikeseks müük” – aktsiate või võlainstrumentide puhul sellise aktsia või võlainstrumendi mis tahes müük, mida müüja müügilepingu sõlmimise ajal ei oma, sealhulgas selline müük, mille puhul müüja on müügilepingu sõlmimise ajal laenanud aktsia või võlainstrumendi või leppinud kokku seda teha, kohustudes selle üle andma arveldamise tähtpäeval, hõlmamata

   i) kummagi poole sooritatavat müüki sellise repolepingu raames, mille kohaselt üks pool on nõustunud müüma teisele poolele väärtpaberi kokkulepitud hinnaga ja teine pool on võtnud kohustuse müüa väärtpaber hilisemal kuupäeval muu kokkulepitud hinnaga tagasi,

▼B

ii) väärtpaberi üleandmist väärtpaberi laenuks andmise lepingu raames ega

iii) futuurlepingu või muu tuletislepingu sõlmimist, kui selles lepitakse kokku müüa väärtpaberid kokkulepitud hinnaga hilisemal kuupäeval;

c) „krediidiriski vahetustehing” – tuletisleping, mille kohaselt maksab üks pool teisele tasu vastusooritusena makse või muu hüvitise eest, mis kuulub tasumisele aluseks oleva üksusega seotud krediidisündmuse toimumise ja tuletislepinguga seotud mis tahes muu lepingulise kohustuse täitmata jätmise korral, millel on samalaadne majanduslik mõju;

d) „riik kui emitent” – võlainstrumentide emitent, kelleks on

i) Euroopa Liit (edaspidi „liit”);

ii) liikmesriik, sealhulgas liikmesriigi mis tahes valitsusasutus, amet või eriotstarbeline rahastamisvahend;

iii) liitriigist liikmesriigi puhul liitriigi liige;

iv) mitme liikmesriigi eriotstarbeline rahastamisvahend;

v) rahvusvaheline finantseerimisasutus, mille on asutanud vähemalt kaks liikmesriiki ja mille eesmärk on koondada rahalisi vahendeid ning anda rahalist abi oma liikmetele, kellel on või keda ohustavad ulatuslikud finantsprobleemid;

vi) Euroopa Investeerimispank;

e) „riigi krediidiriski vahetustehing” – selline krediidiriski vahetustehing, mille puhul tehakse makse või makstakse muu hüvitis riigi kui emitendiga seotud krediidisündmuse või kohustuste täitmata jätmise korral;

f) „riigi võlakohustus” – riigi kui emitendi emiteeritud võlainstrument;

g) „riigi emiteeritud võlakohustus” – riigi kõik võlakohustused kokku, mille riik kui emitent on emiteerinud ja mida ei ole lunastatud;

h) „emiteeritud aktsiakapital” äriühingu puhul – kõik äriühingu emiteeritud liht- ja eelisaktsiad, välja arvatud vahetusvõlakirjad;

i) „päritoluliikmesriik” –

i) investeerimisühingu puhul direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 1 tähenduses või reguleeritud turu puhul direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 14 tähenduses päritoluliikmesriik direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 20 tähenduses;

ii) krediidiasutuste puhul päritoluliikmesriik Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta direktiivi 2006/48/EÜ (krediidiasutuste asutamise ja tegevuse kohta) [1] artikli 4 punkti 7 tähenduses;

[1] ELT L 177, 30.6.2006, lk 1.

▼B

iii) juriidilise isiku puhul, kellele ei ole osutatud alapunktis i või ii, liikmesriik, kus on tema registreeritud asukoht, või kui tal puudub registreeritud asukoht, siis liikmesriik, kus asub tema peakontor;

iv) füüsilise isiku puhul liikmesriik, kus asub isiku peakontor või kui peakontor puudub, siis liikmesriik, kus on isiku peamine elukoht;

j) „asjaomane pädev asutus” –

i) seoses liikmesriigi võlakohustuse, või liitriigist liikmesriigi puhul selle liitriigi liikme võlakohustusega, või liikmesriigi või liitriigiga seotud krediidiriski vahetustehingu puhul vastava liikmesriigi pädev asutus;

ii) liidu võlakohustuse või liidu krediidiriski vahetustehingu puhul selle jurisdiktsiooni pädev asutus, kus võlakohustuse emiteerinud üksus asub;

iii) eriotstarbelise rahastamisvahendi kaudu tegutseva mitme liikmesriigi võlakohustuse või sellise eriotstarbelise rahastamisvahendiga seotud krediidiriski vahetustehingu puhul selle jurisdiktsiooni pädev asutus, kus kõnealune eriotstarbeline rahastamisvahend on asutatud;

iv) sellise rahvusvahelise finantseerimisasutuse võlakohustuse puhul, mille on asutanud vähemalt kaks liikmesriiki ja mille eesmärk on koondada rahalisi vahendeid ning anda rahalist abi oma liikmetele, kellel on või keda ohustavad ulatuslikud finantsprobleemid, selle jurisdiktsiooni pädev asutus, kus rahvusvaheline finantseerimisasutus on asutatud;

v) muude kui alapunktides i–iv osutatud finantsinstrumentide puhul kõnealuse finantsinstrumendi jaoks komisjoni määruse (EÜ) nr 1287/2006 ([1]) artikli 2 punktis 7 määratletud ja vastavalt nimetatud määruse III peatükile kindlaks määratud pädev asutus;

vi) alapunktidega i–v hõlmamata finantsinstrumendi puhul selle liikmesriigi pädev asutus, kus finantsinstrumendiga lubati esimest korda kauplemiskohas kaubelda;

([1]) Komisjoni määrus (EÜ) nr 1287/2006, 10. august 2006, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ seoses investeerimisühingute registripidamise kohustuse, tehinguaruandluse, turu läbipaistvuse, finantsinstrumentide kauplemisele lubamise ning nimetatud direktiivi jaoks määratletud mõistetega (ELT L 241, 2.9.2006, lk 1).

▼B

vii) Euroopa Investeerimispanga emiteeritud võlainstrumentide puhul selle liikmesriigi pädev asutus, kus on Euroopa Investeerimispanga asukoht;

k) „turutegemine” – sellise investeerimisühingu, krediidiasutuse, kolmanda riigi üksuse või direktiivi 2004/39/EÜ artikli 2 lõike 1 punktis l osutatud ühingu tegevus, kes on kauplemiskoha liige või sellise kolmanda riigi turu liige, mille õigus- ja järelevalveraamistik on komisjoni poolt artikli 17 lõike 2 alusel tunnistatud samaväärseks, eeldusel et ta tegutseb kas kauplemiskohas või väljaspool seda kaubeldava finantsinstrumendi lepingupoolena ja teeb seda ühel järgmistest viisidest:

i) avaldades kindlaid ja samaaegseid kahepoolseid võrreldavas mahus ja konkurentsivõimelise hinnaga noteeringuid, tagades sel moel korrapäraselt ja pidevalt turu likviidsuse;

ii) oma tavapärase äritegevuse osana, täites klientide antud korraldusi või kaubeldes klientide antud ostu- ja müügikorralduste kohaselt;

iii) maandades positsioone, mis tekivad alapunktide i ja ii kohastest tegevustest;

l) „kauplemiskoht” – reguleeritud turg direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 14 tähenduses või mitmepoolne kauplemissüsteem direktiivi 2004/39/EÜ artikli 4 lõike 1 punkti 15 tähenduses;

m) „peamine kauplemiskoht” – aktsiate puhul kauplemiskoht, kus kõnealuse aktsiaga kauplemise käive on kõige suurem;

n) „volitatud esmasvahendaja” – füüsiline või juriidiline isik, kes on sõlminud riigi kui emitendiga lepingu või keda on riigi kui emitendi poolt või tema nimel ametlikult esmasvahendajana tunnustatud ja kes nimetatud lepingule või tunnustusele vastavalt kohustub lepingupoolena tegema nimetatud emitendi emiteeritud võlainstrumentidega seotud tehinguid esmas- ja järelturul;

o) „keskne vastaspool” – ühel või mitmel finantsturul kaubeldavate lepingute poolte vahel tegutsev juriidiline isik, kes on iga müüja suhtes ostja ja iga ostja suhtes müüja ning kes vastutab kliirimissüsteemi toimimise eest;

p) „kauplemispäev” – määruse (EÜ) nr 1287/2006 artiklis 4 osutatud kauplemispäev;

▼B

q) „käive” – aktsiate puhul käive määruse (EÜ) nr 1287/2006 artikli 2 punkti 9 tähenduses.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte, mis täpsustavad käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud määratlusi, määrates eelkõige kindlaks, millal käsitada füüsilist või juriidilist isikut finantsinstrumentide omanikuna lõike 1 punkti b kohase lühikeseks müügi tähenduses.

Artikkel 3

Lühikesed ja pikad positsioonid

1. Käesoleva määruse kohaldamisel tuleneb lühike positsioon emiteeritud aktsiakapitalis või riigi emiteeritud võlakohustustes

a) äriühingu emiteeritud aktsiate või riigi kui emitendi emiteeritud võlainstrumendi lühikeseks müümisest või

b) sellise tehingu tegemisest, millega luuakse muu kui punktis a osutatud finantsinstrument või mis on sellise finantsinstrumendiga seotud, ja mille tulemus või üks tulemustest on võimaldada tehingut tegeval füüsilisel või juriidilisel isikul saada rahalist kasu juhul, kui aktsia või võlainstrumendi hind või väärtus langeb.

2. Käesoleva määruse kohaldamisel tuleneb pikk positsioon emiteeritud aktsiakapitalis või riigi emiteeritud võlakohustustes

a) äriühingu emiteeritud aktsia või riigi kui emitendi emiteeritud võlainstrumendi omamisest või

b) sellise tehingu tegemisest, millega luuakse muu kui punktis a osutatud finantsinstrument või mis on sellise finantsinstrumendiga seotud, ja mille tulemus või üks tulemustest on võimaldada asjaomasel tehingut sõlmival füüsilisel või juriidilisel isikul saada rahalist kasu juhul, kui aktsia või võlainstrumendi hind või väärtus tõuseb.

3. Lõigete 1 ja 2 kohaldamisel arvutab füüsiline või juriidiline isik, tegutsedes mõistlikult, tema kaudses valduses oleva mis tahes lühikese või pika positsiooni (sealhulgas indeksi, väärtpaberite korvi või mis tahes osaluse kaudu mis tahes börsil kaubeldavas fondis või samalaadses üksuses), arvestades asjaomase indeksi või väärtpaberite korvi

▼B

koosseisu või mis tahes börsil kaubeldavas fondis või samalaadses üksuses hoitavate osaluste koosseisu kohta avalikult kättesaadavat teavet. Sellise lühikese või pika positsiooni arvutamisel ei tohi üheltki isikult nõuda, et ta hangiks mis tahes isikult vastava koosseisu kohta reaalajalist teavet.

Lõigete 1 ja 2 kohaldamisel võetakse riigi võlakohustuses lühikese või pika positsiooni arvutamisel arvesse kõiki riigi krediidiriski vahetustehinguid, mis on seotud riigi kui emitendiga.

4. Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab lühike netopositsioon äriühingu emiteeritud aktsiakapitalis positsiooni, mille arvutamiseks arvatakse maha mis tahes pikk positsioon, mis füüsilisel või juriidilisel isikul on asjaomase äriühingu emiteeritud aktsiakapitalis, mis tahes lühikesest positsioonist, mis füüsilisel või juriidilisel isikul on kõnealuses aktsiakapitalis.

5. Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab lühike netopositsioon riigi emiteeritud võlakohustustes positsiooni, mille arvutamiseks arvatakse maha mis tahes pikk positsioon, mis füüsilisel või juriidilisel isikul on riigi kui emitendi emiteeritud riigi võlakohustustes, ja mis tahes pikk positsioon asjaomase riigi kui emitendi võlainstrumendis, mille väärtus on tugevas korrelatsioonis asjaomase riigi võlakohustuse väärtusega, mis tahes lühikesest positsioonist, mis füüsilisel või juriidilisel isikul on sama riigi võlakohustustes.

6. Lõigete 1–5 kohaldamisel arvutatakse riigi võlakohustus eraldi iga konkreetse riigi kui emitendi kohta isegi juhul, kui eri üksused emiteerivad riigi võlakohustusi riigi kui emitendi nimel.

7. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte, millega täpsustatakse

a) millistel juhtudel loetakse, et füüsiline või juriidiline isik omab aktsiat või võlainstrumenti lõike 2 tähenduses;

b) millistel juhtudel on füüsilisel või juriidilisel isikul lühike netopositsioon lõigete 4 ja 5 tähenduses ning sellise positsiooni arvutamise meetod;

c) lõigete 3, 4 ja 5 kohaldamiseks positsiooni arvutamise meetod, kui konsolideerimisgrupi eri üksustel on pikad või lühikesed positsioonid või kui fondivalitseja valitseb eri fonde.

Esimese lõigu punkti c kohaldamisel võetakse arvutamismeetodi puhul eelkõige arvesse seda, kas konkreetse emitendi suhtes järgitakse ühe ja sama fondivalitseja poolt valitsetavate eri fondide kaudu eri investeerimisstrateegiaid, kas konkreetse emitendi suhtes järgitakse rohkem kui ühe fondi kaudu sama investeerimisstrateegiat ning kas ühes ja samas üksuses hallatakse diskretsiooni alusel rohkem kui ühte portfelli, järgides konkreetse emitendi suhtes sama investeerimisstrateegiat.

▼B

Artikkel 4

Riigi krediidiriski vahetustehingus omatav katmata positsioon

1. Käesoleva määruse kohaldamisel on füüsilisel või juriidilisel isikul katmata positsioon riigi krediidiriski vahetustehingus, kui riigi krediidiriski vahetustehingut ei kasutata selleks, et maandada

a) emitendi kohustuste täitmata jätmise riski, kui füüsilisel või juriidilisel isikul on pikk positsioon kõnealuse emitendi riigi võlakohustuses, millega on seotud vastav riigi krediidiriski vahetustehing, või

b) riigi võlakohustuse väärtuse languse riski, kui füüsilisel või juriidilisel isikul on vara või kohustusi, sealhulgas (kuid mitte ainult) finantslepingud, varade või finantskohustuste portfell, mille väärtus on korrelatsioonis riigi võlakohustuse väärtusega.

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva artikli lõike 1 kohaldamiseks, millega täpsustatakse:

a) millistel juhtudel loetakse, et riigi krediidiriski vahetustehingut kasutatakse kohustuste täitmata jätmise riski või riigi võlakohustuse väärtuse vähenemise riski maandamiseks, ja meetod riigi krediidiriski vahetustehingu katmata positsiooni arvutamiseks;

b) positsioonide arvutamise meetod, kui konsolideerimisgrupi eri üksustel on pikad või lühikesed positsioonid või kui fondivalitseja valitseb eri fonde.

II PEATÜKK

LÜHIKESE NETOPOSITSIOONI LÄBIPAISTVUS

Artikkel 5

Pädevate asutuste teavitamine aktsiates omatavast märkimisväärsest lühikesest netopositsioonist

1. Füüsiline või juriidiline isik, kellel on lühike netopositsioon sellise äriühingu emiteeritud aktsiakapitalis, mille aktsiatega on lubatud kaubelda kauplemiskohas, teatab vastavalt artiklile 9 asjaomastele pädevatele asutustele sellest, kui positsioon ületab käesoleva artikli lõikes 2 osutatud asjakohase teatamiskünnise või langeb alla selle.

▼M2

2. Asjakohane teatamiskünnis on 0,1 % asjaomase äriühingu emiteeritud aktsiakapitalist ja iga järgnev kõnealust künnist ületav 0,1 % vahemik.

▼B

3. Võttes arvesse suundumusi finantsturgudel, võib Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve) (edaspidi „Väärtpaberiturujärelevalve”) esitada komisjonile arvamuse lõikes 2 osutatud künniste kohandamise kohta.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse käesoleva artikli lõikes 2 osutatud künniseid, võttes arvesse suundumusi finantsturgudel.

Artikkel 6

Aktsiates omatava märkimisväärse lühikese netopositsiooni avalikustamine

1. Füüsiline või juriidiline isik, kellel on lühike netopositsioon sellise äriühingu emiteeritud aktsiakapitalis, mille aktsiatega on lubatud kaubelda kauplemiskohas, avalikustab vastavalt artiklile 9 selle positsiooni üksikasjad, kui positsioon ületab käesoleva artikli lõikes 2 osutatud asjakohase avalikustamiskünnise või langeb alla selle.

2. Asjakohane avalikustamiskünnis on 0,5 % asjaomase äriühingu emiteeritud aktsiakapitalist ja iga järgmine kõnealust künnist ületav 0,1 % vahemik.

3. Võttes arvesse suundumusi finantsturgudel, võib Väärtpaberiturujärelevalve esitada komisjonile arvamuse lõikes 2 osutatud künniste kohandamise kohta.

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse käesoleva artikli lõikes 2 osutatud künniseid, võttes arvesse suundumusi finantsturgudel.

5. Käesolev artikkel ei mõjuta õigus- ega haldusnorme, mis on vastu võetud seoses ülevõtmispakkumistega, ühinemistehingutega ja muude tehingutega, mis mõjutavad osalust äriühingus või kontrolli äriühingu üle, mille üle teostab järelevalvet järelevalveasutus, kelle liikmesriigid on määranud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiivi 2004/25/EÜ (ülevõtmispakkumiste kohta) ([1]) artiklile 4, millega nõutakse lühikeste positsioonide avaldamist sellisel viisil, mis läheb kaugemale käesolevas artiklis kehtestatud nõuetest.

Artikkel 7

Pädevate asutuste teavitamine riigi võlakohustustes omatavast märkimisväärsest lühikesest netopositsioonist

1. Füüsiline või juriidiline isik, kellel on riigi emiteeritud võlakohustustes lühike netopositsioon, teatab asjaomasele pädevale asutusele kooskõlas artikliga 9, kui selline positsioon ületab asjaomase riigi kui emitendi puhul asjakohase teatamiskünnise või langeb alla selle.

([1]) ELT L 142, 30.4.2004, lk 12.

▼B

2. Asjakohased teatamiskünnised hõlmavad algkünnist ja lisakünniseid iga riigi kui emitendi kohta, kusjuures kõnealused künnised määrab komisjon kindlaks vastavalt lõikele 3. Väärtpaberiturujärelevalve avaldab oma veebisaidil liikmesriigiti kehtivad teatamiskünnised.

3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte, milles täpsustatakse käesoleva artikli lõikes 2 osutatud alg- ja lisakünnised.

Komisjon:

a) tagab, et künniseid ei määrata sellisel tasemel, mille puhul tuleb teatada väga väikestest positsioonidest;

b) võtab arvesse iga riigi kui emitendi emiteeritud lunastamata võlakohustuste koguväärtust ning turuosaliste selliste positsioonide keskmist suurust, mis on seotud kõnealuse riigi kui emitendi võlakohustusega, ja

c) võtab arvesse iga riigivõlakirjade turu likviidsust.

Artikkel 8

Pädeva asutuse teavitamine katmata positsioonidest riigi krediidiriski vahetustehingutes

Kui pädev asutus peatab piirangute kohaldamise vastavalt artikli 14 lõikele 2, teavitab füüsiline või juriidiline isik, kellel on riigi krediidiriski vahetustehingus katmata positsioon, asjaomast pädevat asutust, kui selline positsioon asjaomase riigi kui emitendi puhul ületab vastavalt artiklile 7 asjakohase teatamiskünnise või langeb alla selle.

Artikkel 9

Teatamise ja avalikustamise meetod

1. Artikli 5, 6, 7 või 8 kohase teatamise või avalikustamise korral märgitakse positsiooni omava füüsilise või juriidilise isiku andmed, asjaomase positsiooni suurus, emitent, kelle suhtes on asjaomane positsioon võetud, ja kuupäev, millal asjaomane positsioon võeti, seda muudeti või see suleti.

Artiklite 5, 6, 7 ja 8 kohaldamisel säilitavad füüsilised ja juriidilised isikud, kes omavad märkimisväärseid lühikesi netopositsioone, viie aasta jooksul andmed brutopositsioonide kohta, millest tulenevad märkimisväärsed lühikesed netopositsioonid.

2. Lühike netopositsioon arvutatakse iga sellise kauplemispäeva lõpus südaööl, mil füüsiline või juriidiline isik omandab asjaomase positsiooni. Seda aega kohaldatakse kõigile tehingutele, olenemata nende tehingute tegemiseks kasutatud kauplemismeetoditest, sealhulgas automatiseerimata või automatiseeritud kauplemise kaudu teostatud tehingutele ja olenemata sellest, kas tehingud on teostatud tavapärasel kauplemisajal. Lühikesest netopositsioonist teatatakse või see avalikustatakse hiljemalt kell 15.30 järgmisel kauplemispäeval. Käesolevas

▼B

lõikes nimetatud kellaaegu arvestatakse vastavalt kellaajale selle asjaomase pädeva asutuse liikmesriigis, millele vastavast positsioonist tuleb teatada.

3. Asjaomase pädeva asutuse teavitamisel tagatakse teabe konfidentsiaalsus ning selles protsessis kasutatakse mehhanisme teate allika kindlakstegemiseks.

4. Artikli 6 kohasel avalikustamisel tagatakse kiire juurdepääs teabele, seejuures kedagi diskrimineerimata. See teave esitatakse kesksel veebisaidil, mida haldab või kontrollib asjaomane pädev asutus. Pädevad asutused teatavad selle veebisaidi aadressi Väärtpaberiturujärelevalvele, kes omakorda lisab oma veebisaidile lingid kõigile sellistele kesksetele veebisaitidele.

5. Selleks et tagada käesoleva artikli ühetaoline kohaldamine, töötab Väärtpaberiturujärelevalve välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, mis täpsustavad lõike 1 kohaselt esitatava teabe üksikasjad.

Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 31. märtsiks 2012.

Komisjonile delegeeritakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

6. Selleks et tagada lõike 4 rakendamise ühetaolised tingimused, töötab Väärtpaberiturujärelevalve välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, mis täpsustavad teabe avalikustamise viisi.

Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 31. märtsiks 2012.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 15 sätestatud korras.

Artikkel 10

Teavitamis- ja avalikustamisnõuete kohaldamine

Artiklite 5, 6, 7 ja 8 kohaseid teatamis- ja avalikustamisnõudeid kohaldatakse kõigi füüsiliste või juriidiliste isikute suhtes, olenemata sellest, kas nende elu- või asukoht on liidus või kolmandas riigis.

Artikkel 11

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele esitatav teave

1. Pädevad asutused esitavad Väärtpaberiturujärelevalvele kord kvartalis kokkuvõtliku teabe emiteeritud aktsiakapitalis ning riigi emiteeritud võlakohustustes omatavate selliste lühikeste positsioonide ning riigi

▼B

krediidiriski vahetustehingutes omatavate selliste katmata positsioonide kohta, mille puhul nad on pädevad asutused ja millega seoses esitatakse neile teavet vastavalt artiklitele 5, 7 ja 8.

2. Käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmiseks võib Väärtpaberiturujärelevalve igal ajal nõuda asjaomaselt pädevalt asutuselt lisateavet emiteeritud aktsiakapitalis ning riigi emiteeritud võlakohustustes omatavate lühikeste netopositsioonide ning riigi krediidiriski vahetustehingutes omatavate katmata positsioonide kohta.

Pädev asutus esitab nõutud teabe Väärtpaberiturujärelevalvele hiljemalt seitsme kalendripäeva jooksul. Ebasoodsate sündmuste või suundumuste korral, mis tõsiselt ohustavad finantsstabiilsust või turu usaldust asjaomases liikmesriigis või mõnes muus liikmesriigis, esitab pädev asutus Väärtpaberiturujärelevalvele 24 tunni jooksul kogu kättesaadava teabe, tuginedes artiklite 5, 7 ja 8 kohastele teatamisnõuetele.

3. Selleks et tagada käesoleva artikli ühetaoline kohaldamine, töötab Väärtpaberiturujärelevalve välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, mis täpsustavad lõigete 1 ja 2 kohaselt esitatava teabe üksikasju.

Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 31. märtsiks 2012.

Komisjonile delegeeritakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

4. Selleks et tagada lõike 1 rakendamiseks ühetaolised tingimused, koostab Väärtpaberiturujärelevalve rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, millega määratakse kindlaks lõigete 1 ja 2 kohaselt esitatava teabe vorm.

Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 31. märtsiks 2012.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 15 sätestatud korras.

▼M3

Artikkel 11a

Juurdepääs teabele Euroopa ühtse juurdepääsupunkti kaudu

1. Alates 10. juulist 2026 esitab füüsiline või juriidiline isik käesoleva määruse artikli 6 lõikes 1 osutatud teabe avalikustamisel kõnealuse teabe samal ajal käesoleva artikli lõikes 3 osutatud kogumisasutusele, et teha see Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/2859 ([1]) alusel loodud Euroopa ühtse juurdepääsupunkti (ESAP) kaudu juurdepääsetavaks.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2023. aasta määrus (EL) 2023/2859, millega luuakse Euroopa ühtne juurdepääsupunkt, mis tagab keskse juurdepääsu finantsteenuste, kapitaliturgude ja kestlikkusega seotud avalikult kättesaadavale teabele (ELT L, 2023/2859, 20.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2859/oj).

▼**M3**

Kõnealune teave peab vastama järgmistele nõuetele:

a) see esitatakse määruse (EL) 2023/2859 artikli 2 punktis 3 määratletud, andmete väljavõttu võimaldavas vormingus või, kui see on liidu õigusega nõutav, masinloetavas vormingus kõnealuse määruse artikli 2 punkti 4 määratluse kohaselt;

b) see esitatakse koos järgmiste metaandmetega:

i) kõik selle füüsilise või juriidilise isiku nimed, kellega teave on seotud;

ii) juriidiliste isikute puhul isiku juriidilise isiku tunnus, nagu on esitatud määruse (EL) 2023/2859 artikli 7 lõike 4 punktis b;

iii) juriidiliste isikute puhul isiku suurus kategooriate kaupa, nagu on esitatud kõnealuse määruse artikli 7 lõike 4 punktis d;

iv) teabe liik, nagu on esitatud kõnealuse määruse artikli 7 lõike 4 punktis c;

v) märge selle kohta, kas teave sisaldab isikuandmeid.

2. Lõike 1 punkti b alapunkti ii kohaldamiseks peavad juriidilised isikud hankima juriidilise isiku tunnuse.

3. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teabe ESAPi kaudu juurdepääsetavaks tegemisel on määruse (EL) 2023/2859 artikli 2 punktis 2 määratletud kogumisasutus pädev asutus.

4. Lõike 1 kohaselt esitatud teabe tõhusa kogumise ja haldamise tagamiseks töötab ESMA välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõu, milles täpsustatakse järgmist:

a) mis tahes muud teabele lisatavad metaandmed;

b) andmete struktureerimine teabes;

c) millise teabe puhul on nõutav masinloetav vorming ja millist masinloetavat vormingut tuleb niisugusel juhul kasutada.

Punkti c kohaldamisel hindab ESMA eri masinloetavate vormingute eeliseid ja puudusi ning teeb asjakohased kohapealsed testid.

ESMA esitab kõnealuse rakenduslike tehniliste standardite eelnõu komisjonile.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid kooskõlas määruse (EL) nr 1095/2010 artikliga 15.

▼M3

5. Vajaduse korral võtab ESMA vastu suunised, et tagada lõike 4 esimese lõigu punkti a kohaselt esitatud metaandmete õigsus.

▼B

III PEATÜKK

KATTETA LÜHIKESEKS MÜÜK

Artikkel 12

Aktsiate katteta lühikeseks müügi piirangud

1. Füüsiline või juriidiline isik võib sõlmida selliste aktsiate lühikeseks müügi tehingu, millega on lubatud kaubelda kauplemiskohas, ainult juhul, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:

a) füüsiline või juriidiline isik on aktsia laenanud või on astunud alternatiivseid samme, millel on sama õiguslik mõju;

b) füüsiline või juriidiline isik on sõlminud aktsiate laenuks võtmise lepingu või tal on lepingu- või asjaõiguse alusel vääramatult täitmisele pööratav õigus sama liiki vastava arvu väärtpaberite omandiõiguse saamiseks, tänu millele on võimalik arveldust selle tähtpäeval teostada;

c) füüsilisel või juriidilisel isikul on kolmanda isikuga sõlmitud kokkulepe, mille raames kõnealune kolmas isik kinnitab, et aktsiad on kättesaadavad ja et ta on võtnud meetmeid suhetes kolmandate isikutega, mille tulemusel tekib füüsilisel või juriidilisel isikul õigustatud ootus, et arvelduse saab selle tähtpäeval teostada.

2. Selleks et tagada lõike 1 rakendamiseks ühetaolised tingimused, töötab Väärtpaberiturujärelevalve välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, millega määratakse kindlaks sellist tüüpi lepingud, kokkulepped ja meetmed, millega nõuetekohaselt tagada aktsiate kättesaadavus arveldamise tähtpäeval. Otsustades, millised meetmed on vajalikud selleks, et tekiks õigustatud ootus, et arvelduse saab selle tähtpäeval teostada, võtab Väärtpaberiturujärelevalve muu hulgas arvesse päevasisest kauplemist ja aktsiate likviidsust.

Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 31. märtsiks 2012.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 15 sätestatud korras.

Artikkel 13

Riigi võlakohustuse katteta lühikeseks müügi piirangud

1. Füüsiline või juriidiline isik võib sõlmida riigi võlakohustuse lühikeseks müügi tehingu ainult siis, kui üks järgmistest tingimustest on täidetud:

a) füüsiline või juriidiline isik on riigi võlakohustuse laenanud või on astunud alternatiivseid samme, millel on sama õiguslik mõju;

▼B

b) füüsiline või juriidiline isik on sõlminud riigi võlakohustuste laenuks võtmise lepingu või tal on lepingu- või asjaõiguse alusel vääramatult täitmisele pööratav õigus sama liiki vastava arvu väärtpaberite omandiõiguse saamiseks, tänu millele on võimalik arveldust selle tähtpäeval teostada;

c) füüsilisel või juriidilisel isikul on kolmanda isikuga sõlmitud kokkulepe, mille raames kõnealune kolmas isik kinnitab, et riigi võlakohustus on kättesaadav või tal on muul põhjusel tekkinud õigustatud ootus, et arvelduse saab selle tähtpäeval teostada.

2. Lõikes 1 osutatud piiranguid ei kohaldata, kui tehing on mõeldud emitendi sellises võlainstrumendis võetud pika positsiooni katteks, mille hind sõltub suurel määral vastava riigi võlakohustuse hinnast.

3. Kui riigi võlakohustuse likviidsus langeb alla künnise, mis on kindlaks määratud vastavalt lõikes 4 osutatud metoodikale, võib asjaomane pädev asutus lõikes 1 osutatud piirangute kohaldamise ajutiselt peatada. Enne nende piirangute kohaldamise peatamist teavitab asjaomane pädev asutus sellest kavatsusest Väärtpaberiturujärelevalvet ja teisi pädevaid asutusi.

Piirangute kohaldamine peatatakse algselt ajavahemikuks, mis ei ole pikem kui kuus kuud alates vastava teate avaldamisest asjaomase pädeva asutuse veebisaidil. Peatamise kestust võib pikendada kuni kuue kuu kaupa, juhul kui piirangute kohaldamise peatamise põhjendused jätkuvalt kehtivad. Kui peatamise kestust ei pikendata enne esialgse tähtaja möödumist või mis tahes järgneva pikendatud tähtaja möödumist, lõpeb see automaatselt.

Väärtpaberiturujärelevalve esitab lõike 4 alusel 24 tunni jooksul alates asjaomase pädeva asutuse teatise saamisest arvamuse iga teatatud piirangute kohaldamise peatamise ja peatamise pikendamise kohta. Arvamus avaldatakse Väärtpaberiturujärelevalve veebisaidil.

4. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusaktid, millega määratakse kindlaks parameetrid ja metoodika käesoleva artikli lõikes 3 osutatud likviidsuskünnise arvutamiseks seoses riigi emiteeritud võlakohustusega.

Need liikmesriikide jaoks mõeldud künnise arvutamise parameetrid ja meetodid kehtestatakse selliselt, et künnise ületamine tähendab märkimisväärset langust võrreldes asjaomase riigi võlakohustuse likviidsuse keskmise tasemega.

Künnis määratakse kindlaks selliste objektiivsete kriteeriumite alusel, mis on vastava riigi võlakohustuste turule omased, sealhulgas võttes arvesse iga riigi kui emitendi emiteeritud lunastamata võlakohustuste koguväärtust.

5. Selleks et tagada lõike 1 rakendamiseks ühetaolised tingimused, võib Väärtpaberiturujärelevalve välja töötada rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks selliste lepingute ja kokkulepete laad, millega nõuetekohaselt tagatakse riigi võlakohustuse kättesaadavus arveldamise tähtpäeval. Eelkõige võtab Väärtpaberiturujärelevalve arvesse vajadust säilitada turgude likviidsus, eriti riigivõlakirjade ja riigivõlakirjade tagasiostu turgudel.

Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 31. märtsiks 2012.

▼B

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 15 sätestatud korras.

Artikkel 14

Riigi krediidiriski vahetustehingutes omatavate katmata positsioonide piiramine

1. Füüsiline või juriidiline isik võib sõlmida riigi krediidiriski vahetustehinguid ainult siis, kui tehingu tulemusel ei teki artiklis 4 osutatud riigi krediidiriski vahetustehingus katmata positsiooni.

2. Pädev asutus võib ajutiselt peatada lõikes 1 osutatud piirangute kohaldamise, kui tal on objektiivsed põhjused arvata, et tema riigi võlakohustuste turg ei toimi nõuetekohaselt ja et sellised piirangud võivad riigi krediidiriski vahetustehingute turule negatiivselt mõjuda, eelkõige suurendades riigi kui emitendi laenamisega seotud kulusid või mõjutades riigi kui emitendi võimet emiteerida uusi võlakohustusi. Nimetatud põhjuste aluseks on järgmised näitajad:

a) riigi võlakohustuste kõrge või tõusev intressimäär;

b) riigi võlakohustuste intressimäära vahede suurenemine võrreldes teiste riikide kui emitentide emiteeritud võlakohustustega;

c) riigi krediidiriski vahetustehingute riskipreemia suurenemine võrreldes selle varasema kõveraga ja teiste riikide kui emitentidega;

d) riigi võlakohustuste hinna algse tasakaalu taastumise õigeaegsus pärast suuremahulist tehingut;

e) riigi võlakohustuste suurus, mis on kaubeldav.

Pädev asutus võib kasutada ka muid näitajaid kui esimese lõigu punktides a–e osutatud.

Enne käesoleva artikli alusel piirangute kohaldamise peatamist teavitab asjaomane pädev asutus Väärtpaberiturujärelevalvet ja teisi pädevaid asutusi kavandatavast piirangute kohaldamise peatamisest ja põhjustest, millele ta tugineb.

Piirangute kohaldamine peatatakse algselt ajavahemikuks, mis ei ole pikem kui kaksteist kuud alates vastava teate avaldamisest asjaomase pädeva asutuse veebisaidil. Peatamise kestust võib pikendada kuni kuue kuu kaupa, juhul kui peatamise põhjendused jätkuvalt kehtivad. Kui peatamise kestust ei pikendata enne esialgse tähtaja möödumist või mis tahes järgneva pikendatud tähtaja möödumist, lõpeb see automaatselt.

Väärtpaberiturujärelevalve esitab 24 tunni jooksul alates asjaomase pädeva asutuse teatise saamisest arvamuse piirangute kohaldamise kavandatud peatamise või peatamise pikendamise kohta, olenemata sellest, kas pädev asutus on otsustanud piirangute kohaldamise peatada esimese lõigu punktides a–e sätestatud näitajate või muude näitajate

▼B

alusel. Kui piirangute kohaldamise kavandatud peatamine või peatamise pikendamine põhineb teisel lõigul, peab arvamus sisaldama ka hinnangut pädeva asutuse kasutatud näitajate kohta. Arvamus avaldatakse Väärtpaberiturujärelevalve veebisaidil.

▼M1

_____

▼M4

Artikkel 15

Asendusostu protseduurid

Liikmesriigi keskne vastaspool, kes osutab aktsiate kliirimisteenust, tagab, et on kehtestatud protseduurid, mis on kooskõlas kõigi järgmiste nõuetega:

a) kui aktsiaid müüv füüsiline või juriidiline isik ei suuda aktsiaid arveldamiseks üle anda nelja pangapäeva jooksul alates arveldamise tähtpäevast, käivituvad automaatselt aktsiate asendusostu protseduurid, et tagada aktsiate üleandmine arvelduse teostamiseks;

b) kui üleantavate aktsiate asendusost ei ole võimalik, makstakse ostjale summa, mis põhineb üleantavate aktsiate väärtusel üleandmise tähtpäeval, millele lisandub ostjale arvelduse ebaõnnestumisega tekitatud kahju summa;

c) füüsiline või juriidiline isik, kes ei suuda tagada arveldamist, hüvitab kõik punktide a ja b kohaselt makstud summad.

▼B

IV PEATÜKK

ERANDID

Artikkel 16

Erandid, mida kohaldatakse juhul, kui peamine kauplemiskoht on kolmandas riigis

1. Artikleid 5, 6, 12 ja 15 ei kohaldata äriühingu aktsiate suhtes, millega on lubatud kaubelda liidus asuvas kauplemiskohas, kuid kõnealuste aktsiate peamine kauplemiskoht asub kolmandas riigis.

2. Asjaomane pädev asutus äriühingu aktsiate puhul, millega kaubeldakse liidus asuvas kauplemiskohas ja kolmandas riigis asuvas kauplemiskohas, määrab vähemalt iga kahe aasta järel kindlaks, kas kõnealuste aktsiate peamine kauplemiskoht asub kolmandas riigis.

Asjaomane pädev asutus teatab Väärtpaberiturujärelevalvele kõigist sellistest aktsiatest, mille puhul on tuvastatud, et peamine kauplemiskoht asub kolmandas riigis.

Väärtpaberiturujärelevalve avaldab iga kahe aasta järel selliste aktsiate nimekirja, mille peamine kauplemiskoht asub kolmandas riigis. Kõnealune nimekiri kehtib kaks aastat.

3. Selleks et tagada käesoleva artikli ühetaoline kohaldamine, töötab Väärtpaberiturujärelevalve välja regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud, millega täpsustatakse käibe arvutamise meetod aktsia peamise kauplemiskoha kindlakstegemiseks.

▼B

Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 31. märtsiks 2012.

Komisjonile delegeeritakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

4. Selleks et tagada lõigete 1 ja 2 rakendamiseks ühetaolised tingimused, töötab Väärtpaberiturujärelevalve välja rakenduslike tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks

a) kuupäev, mil tuleb teha mis tahes arvutused aktsia peamise kauplemiskoha määramiseks, ja arvutamisel aluseks võetud ajavahemik;

b) kuupäev, milleks asjaomane pädev asutus teatab Väärtpaberiturujärelevalvele aktsiatest, mille puhul peamine kauplemiskoht on kolmandas riigis;

c) kuupäev, alates millest hakkab nimekiri kehtima pärast selle avaldamist Väärtpaberiturujärelevalve poolt.

Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste rakenduslike tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 31. märtsiks 2012.

Komisjonile antakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud rakenduslikud tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklis 15 sätestatud korras.

Artikkel 17

Turutegemise ja esmasturuga seotud toimingute suhtes kohaldatavad erandid

1. Artikleid 5, 6, 7, 12, 13 ja 14 ei kohaldata turutegemisest tingitud tehingute suhtes.

2. Komisjon võib kooskõlas artikli 44 lõikes 2 osutatud menetlusega võtta vastu otsused, milles sätestatakse, et kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistikuga on tagatud, et lõike 1 kohase erandi kohaldamisel vastab kõnealuses kolmandas riigis tegevusloa saanud turg õiguslikult siduvatele nõuetele, mis on samaväärsed nõuetega, mis on sätestatud direktiivi 2004/39/EÜ III jaotises, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiivis 2003/6/EÜ (siseringitehingute ja turuga manipuleerimise (turu kuritarvitamise) kohta) ([1]) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2004. aasta direktiivis 2004/109/EÜ (läbipaistvuse nõuete ühtlustamise kohta teabele, mis kuulub avaldamisele emitentide kohta, kelle väärtpaberid on lubatud reguleeritud turul kauplemisele), ([2]) ja mille üle teostatakse kõnealuses kolmandas riigis tõhusat järelevalvet ning mille täitmine on seal tagatud.

Kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistikku võib pidada samaväärseks, kui kõnealuse kolmanda riigi

a) turgudelt nõutakse tegevusluba, nende üle teostatakse pidevat järelevalvet ning õigusaktide täitmine turgudel on tagatud;

([1]) ELT L 96, 12.4.2003, lk 16.
([2]) ELT L 390, 31.12.2004, lk 38.

▼B

b) turgudel on kehtestatud selged ja läbipaistvad eeskirjad väärtpaberite kauplemisele lubamise kohta, nii et väärtpaberitega on võimalik kaubelda õiglaselt, korrektselt ja tõhusalt ning et need on vabalt kaubeldavad;

c) väärtpaberite emitentide suhtes kohaldatakse nõudeid, mille kohaselt tuleb korrapäraselt ja pidevalt esitada teavet, et tagada kõrgetasemeline investorite kaitse, ning

d) turu läbipaistvus ja terviklikkus on tagatud, vältides turu kuritarvitamist siseringitehingute ja turuga manipuleerimise teel.

3. Artikleid 7, 13 ja 14 ei kohaldata sellise füüsilise või juriidilise isiku tegevuse suhtes, kes olles riigi kui emitendiga sõlmitud kokkuleppe kohaselt volitatud esmasvahendaja, tegutseb finantsinstrumendi puhul lepingupoolena esmas- ja järelturul seoses riigi võlakohustustega seotud tehingute ja toimingutega.

4. Käesoleva määruse artikleid 5, 6, 12, 13 ja 14 ei kohaldata füüsilise või juriidilise isiku suhtes, kui isik sooritab väärtpaberi lühikeseks müügi või tal on lühike netopositsioon seoses komisjoni 22. detsembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 2273/2003 (millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/6/EÜ seoses tagasiostuprogrammidele ja finantsinstrumentide stabiliseerimisele ettenähtud eranditega) ([1]) III peatüki kohase stabiliseerimisega.

5. Lõikes 1 osutatud erandit kohaldatakse ainult juhul, kui asjaomane füüsiline või juriidiline isik on kirjalikult teatanud oma päritoluliikmesriigi pädevale asutusele, et ta kavatseb kõnealust erandit kasutada. Kõnealune teatis esitatakse vähemalt 30 kalendripäeva enne seda, kui füüsiline või juriidiline isik kavatseb esmakordselt erandit kasutada.

6. Lõikes 3 osutatud erandit kohaldatakse ainult juhul, kui volitatud esmasvahendaja on asjaomase riigi võlakohustuse puhul asjakohasele pädevale asutusele kirjalikult teatanud, et ta kavatseb kõnealust erandit kasutada. Kõnealune teatis esitatakse vähemalt 30 kalendripäeva enne seda, kui volitatud esmasvahendajana tegutsev füüsiline või juriidiline isik kavatseb esmakordselt erandit kasutada.

7. Lõigetes 5 ja 6 osutatud pädev asutus võib keelata erandi kasutamise, kui ta leiab, et füüsiline või juriidiline isik ei täida erandi tegemiseks vajalikke tingimusi. Mis tahes keeld kehtestatakse lõigetes 5 ja 6 osutatud 30-kalendripäevase ajavahemiku jooksul või hiljem, kui pädev asutus saab teada, et füüsilise või juriidilise isikuga seotud asjaolud on muutunud, mistõttu need ei vasta enam erandi tegemise tingimustele.

8. Kolmanda riigi majandusüksus, millel ei ole liidus tegevusluba, saadab lõigetes 5 ja 6 osutatud teatise liidu sellise peamise kauplemiskoha pädevale asutusele, kus ta kauplemisega tegeleb.

9. Lõike 5 kohaselt teatise esitanud füüsiline või juriidiline isik teatab võimalikult kiiresti kirjalikult oma päritoluliikmesriigi pädevale asutusele sellest, kui on toimunud mis tahes muutusi, mis mõjutavad selle isiku vastavust erandi kasutamise tingimustele, või kui ta ei soovi enam erandit kasutada.

([1]) ELT L 336, 23.12.2003, lk 33.

▼B

10. Lõike 6 kohaselt teatise esitanud füüsiline või juriidiline isik teatab võimalikult kiiresti kirjalikult asjaomase riigi võlakohustuse puhul asjakohasele pädevale asutusele, kui on toimunud mis tahes muutusi, mis mõjutavad selle isiku vastavust erandi kasutamise tingimustele, või kui ta ei soovi enam erandit kasutada.

11. Päritoluliikmesriigi pädev asutus võib nõuda füüsiliselt või juriidiliselt isikult, kes kasutab lõikes 1, 3 või 4 sätestatud erandeid, kirjalikku teavet erandite raames hoitavate lühikeste positsioonide või tehtavate toimingute kohta. Füüsiline või juriidiline isik esitab teabe hiljemalt nelja kalendripäeva jooksul pärast taotluse saamist.

12. Kahe nädala jooksul pärast lõike 5 või 9 kohast teatamist teatab pädev asutus Väärtpaberiturujärelevalvele kõigist turutegijatest ja vastavalt lõikele 6 või 10 volitatud esmasvahendajatest, kes kasutavad erandeid, ja kõigist turutegijatest ja volitatud esmasvahendajatest, kes on erandite kasutamise lõpetanud.

13. Väärtpaberiturujärelevalve avaldab oma veebisaidil erandit kasutavate turutegijate ja volitatud esmasvahendajate nimekirja ning ajakohastab seda.

14. Käesoleva artikli kohase teatise võib isik esitada pädevale asutusele ja pädev asutus võib teatise esitada Väärtpaberiturujärelevalvele igal ajal 60 kalendripäeva jooksul enne 1. novembrit 2012.

V PEATÜKK

PÄDEVATE ASUTUSTE JA VÄÄRTPABERITURUJÄRELEVALVE ÕIGUS SEKKUDA

1. JAGU

Pädevate asutuste õigused

Artikkel 18

Teatamine ja avalikustamine erakorralistel asjaoludel

1. Kui artiklist 22 ei tulene teisiti, võib pädev asutus nõuda, et füüsilised või juriidilised isikud, kellel on lühike netopositsioon konkreetses finantsinstrumendis või finantsinstrumentide liigis, teataksid sellest või avalikustaksid positsiooni üksikasjad, kui positsioon ületab pädeva asutuse määratud teatamiskünnise või langeb alla selle, ja kui

a) turul leiavad aset ebasoodsad sündmused või suundumused, mis tõsiselt ohustavad finantsstabiilsust või turu usaldust asjaomases liikmesriigis või ühes või mitmes teises liikmesriigis, ning

▼B

b) meede on vajalik ohu kõrvaldamiseks ja see ei avalda finantsturgude tõhususele kahjulikku mõju, mis on võrreldes meetmest saadava kasuga ebaproportsionaalselt suur.

2. Käesoleva artikli lõiget 1 ei kohaldata selliste finantsinstrumentide suhtes, mille suhtes juba kohaldatakse artiklites 5–8 sätestatud läbipaistvusnõudeid. Käesoleva artikli lõike 1 kohast meedet võib kohaldada asjaomase liikmesriigi pädeva asutuse kindlaksmääratavate asjaolude korral ning sellest võib teha erandeid pädeva asutuse määratavatel tingimustel. Eelkõige võib erandeid kohaldada turutegemise ja esmasturuga seotud toimingute suhtes.

Artikkel 19

Laenuandjatepoolne teavitamine erakorralistel asjaoludel

1. Kui artiklist 22 ei tulene teisiti, võib pädev asutus võtta käesoleva artikli lõikes 2 osutatud meetmed, kui

a) turul leiavad aset ebasoodsad sündmused või suundumused, mis tõsiselt ohustavad finantsstabiilsust või turu usaldust asjaomases liikmesriigis või ühes või enamas teises liikmesriigis, ning

b) meede on vajalik ohu kõrvaldamiseks ja see ei avalda finantsturgude tõhususele kahjulikku mõju, mis on võrreldes meetmest saadava kasuga ebaproportsionaalselt suur.

2. Pädev asutus võib nõuda, et füüsilised või juriidilised isikud, kes tegelevad teatava finantsinstrumendi või finantsinstrumentide liigi laenamisega, teataksid laenutasude märkimisväärsest muutumisest.

Artikkel 20

Lühikeseks müügi ja samalaadsete tehingute piirangud erakorralistel asjaoludel

1. Kui artiklist 22 ei tulene teisiti, võib pädev asutus võtta ühe või mitu käesoleva artikli lõikes 2 osutatud meedet, kui

a) turul leiavad aset ebasoodsad sündmused või suundumused, mis tõsiselt ohustavad finantsstabiilsust või turu usaldust asjaomases liikmesriigis või ühes või mitmes teises liikmesriigis, ning

b) meede on vajalik ohu kõrvaldamiseks ja see ei avalda finantsturgude tõhususele kahjulikku mõju, mis on võrreldes meetmest saadava kasuga ebaproportsionaalselt suur.

2. Pädev asutus võib kehtestada keelu või tingimused seoses füüsilise või juriidilise isikuga, kes kavatseb sõlmida

a) lühikeseks müügi tehingu või

▼B

b) muu kui lühikeseks müügi tehingu, millega luuakse finantsinstrument või mis on teise finantsinstrumendiga seotud, ja mille eesmärk või üks eesmärkidest on võimaldada füüsilisel või juriidilisel isikul saada rahalist kasu juhul, kui muu finantsinstrumendi hind või väärtus langeb.

3. Lõike 2 kohast meedet võib kohaldada kõigi finantsinstrumentidega, teatavat liiki finantsinstrumentidega või konkreetse finantsinstrumendiga tehtavale tehingule. Kõnealust meedet võib kohaldada teatavate asjaolude korral või sellest võib asjaomane pädev asutus teha erandeid. Eelkõige võib erandeid kohaldada turutegemise ja esmasturuga seotud toimingute suhtes.

Artikkel 21

Riigi krediidiriski vahetustehingute piirangud erakorralistel asjaoludel

1. Kui artiklist 22 ei tulene teisiti, võib pädev asutus piirata füüsilise või juriidilise isiku võimalusi sõlmida riigi krediidiriski vahetustehinguid või piirata riigi krediidiriski vahetustehingute positsioonide mahtu, mida kõnealustel isikutel on lubatud võtta, kui

a) turul leiavad aset ebasoodsad sündmused või suundumused, mis tõsiselt ohustavad finantsstabiilsust või turu usaldust asjaomases liikmesriigis või ühes või mitmes teises liikmesriigis, ning

b) meede on vajalik ohu kõrvaldamiseks ja see ei avalda finantsturgude tõhususele kahjulikku mõju, mis on võrreldes meetmest saadava kasuga ebaproportsionaalselt suur.

2. Lõike 1 kohaselt võetud meedet võib kohaldata teatavasse liiki kuuluvate riigi krediidiriski vahetustehingute suhtes või konkreetsete riigi krediidiriski vahetustehingute suhtes. Kõnealust meedet võib kohaldada teatavate asjaolude korral või sellest võib pädev asutus teha erandeid. Eelkõige võib erandeid kohaldada turutegemise ja esmasturuga seotud toimingute suhtes.

Artikkel 22

Teiste pädevate asutuste võetavad meetmed

Ilma et see piiraks artikli 26 kohaldamist, võib pädev asutus seoses finantsinstrumendiga, mille suhtes ta ei ole pädev asutus, võtta artiklite 18, 19, 20 või 21 kohaseid meetmeid või neid pikendada üksnes asjaomase pädeva asutuse nõusolekul.

▼B

Artikkel 23

Õigus ajutiselt piirata finantsinstrumentide lühikeseks müüki finantsinstrumentide märkimisväärse hinnalanguse korral

1. Kui finantsinstrumendi hind kauplemiskohas on võrreldes eelmise kauplemispäeva sulgemishinnaga selles kauplemiskohas ühe kauplemispäeva jooksul märkimisväärselt langenud, kaalub kõnealuse kauplemiskoha päritoluliikmesriigi pädev asutus, kas on asjakohane keelata või piirata füüsilistel või juriidilistel isikutel kõnealuse finantsinstrumendi lühikeseks müügi tehingute tegemist kauplemiskohas või muul viisil piirata kõnealuse finantsinstrumendiga kõnealuses kauplemiskohas tehtavaid tehinguid, et vältida finantsinstrumendi hinna korrapäratut langust.

Kui pädev asutus jõuab esimese lõigu kohaselt seisukohale, et on asjakohane sekkuda, keelab või piirab ta aktsia või võlainstrumendi puhul füüsilistel ja juriidilistel isikutel lühikeseks müügi tehingute tegemise kauplemiskohas või muud liiki finantsinstrumendi puhul piirab sellega seotud tehingute tegemist selles kauplemiskohas, et vältida finantsinstrumendi hinna korrapäratut langust.

2. Lõike 1 kohast meedet kohaldatakse mitte kauem kui selle kauplemispäeva lõpuni, mis järgnes kauplemispäevale, mil hinnalangus aset leidis. Kui selle kauplemispäeva lõpuks, mis järgnes kauplemispäevale, mil hinnalangus aset leidis, on finantsinstrumendi väärtus võetud meetmest hoolimata langenud esimese kauplemispäeva sulgemishinnaga võrreldes vähemalt veel poole võrra lõikes 5 täpsustatud määrast, võib pädev asutus meedet pikendada ajavahemikuks, mis ei ületa kahte kauplemispäeva alates teise kauplemispäeva lõpust.

3. Lõike 1 kohast meedet kohaldatakse pädeva asutuse kindlaks määratavate asjaolude korral ning sellest võib teha erandeid pädeva asutuse määratavatel tingimustel. Eelkõige võib erandeid kohaldada turutegemise ja esmasturuga seotud toimingute suhtes.

4. Kui finantsinstrumendi väärtus kauplemiskohas on ühe kauplemispäeva jooksul langenud lõikes 5 osutatud määral, teatab kauplemiskoha päritoluliikmesriigi pädev asutus Väärtpaberiturujärelevalvele lõike 1 alusel tehtud otsusest hiljemalt kaks tundi pärast kauplemispäeva lõppu. Väärtpaberiturujärelevalve teavitab viivitamata selliste päritoluliikmesriikide pädevaid asutusi, mille kauplemiskohtades kaubeldakse sama finantsinstrumendiga.

Kui pädev asutus ei nõustu teise pädeva asutuse meetmetega finantsinstrumendi puhul, millega kaubeldakse mitmes kauplemiskohas, mida reguleerivad eri pädevad asutused, võib Väärtpaberiturujärelevalve aidata neil asutustel kokkuleppele jõuda vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artiklile 19.

▼B

Lepitusmenetlus peab olema lõpule viidud enne südaööd samal kauplemispäeval. Kui asjaomased pädevad asutused ei jõua lepitusetapi jooksul kokkuleppele, võib Väärtpaberiturujärelevalve teha otsuse vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 19 lõikele 3. Otsus tuleb teha enne järgmise kauplemispäeva algust.

5. Väärtuse languse määr on määruse (EÜ) nr 1287/2006 artiklis 22 määratletud likviidsete aktsiate puhul 10 % või rohkem ning ebalikviidsete aktsiate ja muude finantsinstrumendi liikide puhul määr, mille määrab komisjon.

6. Finantsturgude suundumusi arvesse võttes võib Väärtpaberiturujärelevalve esitada ja saata komisjonile arvamuse lõikes 5 osutatud künnise kohandamise kohta.

Komisjonile antakse õigus võtta vastavalt artiklile 42 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse käesoleva artikli lõikes 5 osutatud künniseid, võttes arvesse suundumusi finantsturgudel.

7. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte, milles määratletakse muude finantsinstrumentide kui likviidsete aktsiate väärtuse märkimisväärne langus, võttes arvesse iga finantsinstrumendi liigi eripära ja erinevat volatiilsust.

8. Selleks et tagada käesoleva artikli järjekindel kohaldamine, töötab Väärtpaberiturujärelevalve välja reguleerivate tehniliste standardite eelnõud, et määrata kindlaks meetod, mille kohaselt arvutada 10 % väärtuse langus likviidsete aktsiate puhul ja komisjoni poolt määratav väärtuse langus, nagu on osutatud lõikes 7.

Väärtpaberiturujärelevalve esitab kõnealuste regulatiivsete tehniliste standardite eelnõud komisjonile hiljemalt 31. märtsiks 2012.

Komisjonile delegeeritakse õigus võtta vastu esimeses lõigus osutatud regulatiivsed tehnilised standardid määruse (EL) nr 1095/2010 artiklites 10–14 sätestatud korras.

Artikkel 24

Piirangute kehtivusaeg

Kõik artikli 18, 19, 20 või 21 kohaselt võetud meetmed kehtivad esialgu kuni kolm kuud alates artiklis 25 osutatud teatise avaldamise kuupäevast.

Meetme kehtivusaega võib pikendada kuni kolme kuu kaupa, juhul kui meetme võtmise põhjendused jätkuvalt kehtivad. Kui meetme kehtivusaega enne kõnealuse kolmekuulise ajavahemiku möödumist ei pikendata, kaotab see automaatselt kehtivuse.

▼B

Artikkel 25

Teatis piirangute kohta

1. Pädev asutus avaldab oma veebisaidil teatise mis tahes otsuse kohta võtta artiklites 18–23 osutatud meede või pikendada selle kehtivusaega.

2. Teatises märgitakse vähemalt järgmine teave:

a) võetud meetme kirjeldus, sealhulgas finantsinstrumendid ja tehingute liigid, mille suhtes seda kohaldatakse, ja selle kehtivusaeg;

b) põhjus, miks pädev asutus peab meedet vajalikuks, sealhulgas meetme vajalikkust toetavad tõendid.

3. Artiklite 18–23 kohane meede jõustub teatise avaldamise kuupäeval või teatises märgitud hilisemal kuupäeval ja seda kohaldatakse seoses tehingutega, mis sõlmitakse pärast meetme jõustumist.

Artikkel 26

Väärtpaberiturujärelevalve ja teiste pädevate asutuste teavitamine

1. Enne artikli 18, 19, 20 või 21 kohase meetme võtmist või selle kehtivusaja pikendamist ning enne mis tahes artikli 23 kohase piirangu kehtestamist teatab pädev asutus kavandatud meetmest Väärtpaberiturujärelevalvele ja teistele pädevatele asutustele.

2. Teatises märgitakse kavandatud meetme üksikasjad, selliste finantsinstrumentide ja tehingute liigid, mille suhtes meedet kohaldatakse, meetme vajalikkust toetavad tõendid ning meetme jõustumise kuupäev.

3. Teatis artikli 18, 19, 20 või 21 kohase meetme võtmise või selle kehtivusaja pikendamise kohta esitatakse vähemalt 24 tundi enne kavandatud meetme jõustumist või selle kehtivusaja pikendamist. Erakorralistel asjaoludel võib pädev asutus esitada teatise vähem kui 24 tundi enne kavandatud meetme jõustumist, kui ei ole võimalik seda teha 24 tundi enne jõustumist. Artikli 23 kohane teatis piirangu kohta esitatakse enne kavandatud meetme jõustumist.

4. Pädev asutus, kes saab käesoleva artikli kohase teatise, võib selles liikmesriigis võtta artiklite 18–23 kohase meetme, kui ta jõuab seisukohale, et meede on vajalik teatise esitanud pädeva asutuse abistamiseks. Teatise saanud pädev asutus esitab vastavalt lõigetele 1–3 teatise ka siis, kui ta teeb ettepaneku meetme võtmiseks.

▼B

2. JAGU

Väärtpaberiturujärelevalve õigused

Artikkel 27

Väärtpaberiturujärelevalve-poolne koordineerimine

1. Väärtpaberiturujärelevalvel on vahendav ja koordineeriv roll seoses meetmetega, mida pädevad asutused 1. jao kohaselt võtavad. Eelkõige tagab Väärtpaberiturujärelevalve, et pädevad asutused kasutavad ühtset lähenemisviisi seoses võetavate meetmetega, eelkõige seoses sekkumisõiguse kasutamise, võetavate meetmete laadi ning nende kohaldamise alguse ja kestusega.

2. Pärast artikli 26 kohase teatise saamist artikli 18, 19, 20 või 21 kohase meetme võtmise või selle kehtivusaja pikendamise kohta esitab Väärtpaberiturujärelevalve 24 tunni jooksul arvamuse selle kohta, kas ta peab meedet või ettepanekut asjaomaste erakorraliste asjaolude esinemisel vajalikuks. Kõnealuses arvamuses märgib Väärtpaberiturujärelevalve, kas tema arvates on turul aset leidnud ebasoodsad sündmused või suundumused, mis tõsiselt ohustavad finantsstabiilsust või turu usaldust ühes või mitmes liikmesriigis, kas meede või ettepanek on ohu kõrvaldamiseks asjakohane ja proportsionaalne ning kas selliste meetmete kavandatav kehtivusaeg on põhjendatud. Kui Väärtpaberiturujärelevalve arvates peaksid ohu kõrvaldamiseks võtma meetmeid ka teised pädevad asutused, märgib ta selle oma arvamuses. Arvamus avaldatakse Väärtpaberiturujärelevalve veebisaidil.

3. Kui pädev asutus teeb ettepaneku võtta meetmeid või võtab neid ja see on vastuolus Väärtpaberiturujärelevalve lõike 2 kohase arvamusega, või keeldub meetmete võtmisest ja see on vastuolus kõnealuse lõike kohase Väärtpaberiturujärelevalve arvamusega, avaldab ta 24 tunni jooksul alates Väärtpaberiturujärelevalve arvamuse saamisest oma veebisaidil teatise, milles põhjendab oma tegevust. Kui selline olukord tekib, kaalub Väärtpaberiturujärelevalve, kas artikli 28 kohase sekkumisõiguse kasutamise tingimused on täidetud ja kas esinevad asjaomased faktilised asjaolud.

4. Väärtpaberiturujärelevalve vaatab käesoleva artikli kohased meetmed läbi korrapäraselt, ent igal juhul iga kolme kuu järel. Kui meedet enne kõnealuse kolmekuulise ajavahemiku möödumist ei pikendata, kaotab see automaatselt kehtivuse.

Artikkel 28

Väärtpaberiturujärelevalve õigus sekkuda erakorraliste asjaolude esinemisel

1. Vastavalt määruse (EL) nr 1095/2010 artikli 9 lõikele 5 ning kui käesoleva artikli lõikest 2 ei tulene teisiti

a) nõuab Väärtpaberiturujärelevalve, et füüsilised või juriidilised isikud, kellel on lühike netopositsioon teatavas finantsinstrumendis või finantsinstrumentide liigis, teavitaksid pädevat asutust või avalikustaksid iga sellise positsiooni üksikasjad, või

▼B

b) keelab Väärtpaberiturujärelevalve füüsilistel või juriidilistel isikutel sõlmida lühikeseks müügi või muu tehingu, millega luuakse finantsinstrument või mis on seotud finantsinstrumendiga (v.a artikli 1 lõike 1 punktis c osutatud finantsinstrumendid), kui selle eesmärk või üks eesmärkidest on võimaldada nimetatud isikul saada rahalist kasu juhul, kui muu finantsinstrumendi hind või väärtus langeb, või kehtestab füüsilisele või juriidilisele isikule sellise tehingu tegemise tingimused.

Meedet võib kohaldada teatud asjaolude korral ning sellest võib teha erandeid Väärtpaberiturujärelevalve määratavatel tingimustel. Eelkõige võib erandeid kohaldada turutegemise ja esmasturuga seotud toimingute suhtes.

2. Väärtpaberiturujärelevalve teeb lõike 1 kohase otsuse ainult siis, kui

a) lõike 1 punktides a ja b osutatud meede aitab kõrvaldada ohtu finantsturgude nõuetekohasele toimimisele ja terviklikkusele või liidu kogu finantssüsteemi või selle osa stabiilsusele ning sellel on piiriülene mõju, ning

b) ükski pädev asutus ei ole võtnud ohu kõrvaldamiseks meetmeid või ühe või mitme pädeva asutuse võetud meetmed ei ole ohu kõrvaldamiseks piisavad.

3. Lõikes 1 osutatud meetme võtmisel võtab Väärtpaberiturujärelevalve arvesse ulatust, millega meede

a) märkimisväärselt reageerib finantsturgude nõuetekohase toimimise ja terviklikkuse või liidu kogu finantssüsteemi või selle osa stabiilsuse kahjustamise ohule või märkimisväärselt parandab pädevate asutuste võimalusi jälgida ohtu;

b) ei põhjusta õigusliku arbitraaži riski;

c) ei vähenda finantsturgude tõhusust, sealhulgas ei piira asjaomastel turgudel likviidsust ega tekita turuosalistes ebakindlust, mis on ebaproportsionaalselt suur võrreldes meetmest saadava kasuga.

Kui üks või mitu pädevat asutust on meetme võtnud artikli 18, 19, 20 või 21 alusel, võib Väärtpaberiturujärelevalve võtta käesoleva artikli lõike 1 kohase mis tahes meetme, ilma et ta peaks esitama artikli 27 kohase arvamuse.

4. Enne lõikes 1 osutatud meetme võtmise või selle kehtivusaja pikendamise kohta otsuse tegemist konsulteerib Väärtpaberiturujärelevalve Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu ja vajaduse korral muude asjaomaste asutustega.

▼B

5. Enne lõike 1 kohase meetme võtmise või selle kehtivusaja pikendamise otsuse tegemist teatab Väärtpaberiturujärelevalve kavandatud meetmest asjaomastele pädevatele asutustele. Teatises märgitakse kavandatud meetme üksikasjad, selliste finantsinstrumentide ja tehingute liik, mille suhtes meedet kohaldatakse, meetme vajalikkust toetavad tõendid ning meetme jõustumise kuupäev.

6. Teatis esitatakse vähemalt 24 tundi enne kavandatud meetme jõustumist või meetme kehtivusaja pikendamist. Erakorralistel asjaoludel võib Väärtpaberiturujärelevalve esitada teatise vähem kui 24 tundi enne kavandatud meetme jõustumist, kui ei ole võimalik seda teha 24 tundi enne jõustumist.

7. Väärtpaberiturujärelevalve avaldab oma veebisaidil teatise mis tahes otsuse kohta võtta lõikes 1 osutatud meede või pikendada selle kehtivusaega. Teatises märgitakse vähemalt

a) võetud meetme kirjeldus, sealhulgas finantsinstrumendid ja tehingute liigid, mille suhtes neid kohaldatakse, ja nende kehtivusaeg ning

b) põhjus, miks Väärtpaberiturujärelevalve peab meedet vajalikuks, sealhulgas meetme vajalikkust toetavad tõendid.

8. Pärast lõikes 1 osutatud meetme võtmise või selle kehtivusaja pikendamise otsuse tegemist teavitab Väärtpaberiturujärelevalve viivitamata pädevaid asutusi võetud meetmest.

9. Meede jõustub Väärtpaberiturujärelevalve veebisaidil teatise avaldamise kuupäeval või teatises märgitud hilisemal kuupäeval ja seda kohaldatakse seoses tehingutega, mis sõlmitakse pärast meetme jõustumist.

10. Väärtpaberiturujärelevalve vaatab lõikes 1 osutatud meetmed läbi sobivate ajavahemike järel ja vähemalt iga kolme kuu järel. Kui meetme kehtivusaega enne kõnealuse kolmekuulise ajavahemiku möödumist ei pikendata, kaotab see automaatselt kehtivuse. Lõikeid 2–9 kohaldatakse ka meetme kehtivusaja pikendamise korral.

11. Käesoleva artikli kohaselt Väärtpaberiturujärelevalve võetud meede on ülimuslik meetmete suhtes, mida pädev asutus on varem võtnud 1. jao kohaselt.

Artikkel 29

Väärtpaberiturujärelevalve õigused riigi võlakohustusega seotud eriolukorras

Riigi võlakohustuse või riigi krediidiriski vahetustehingutega seotud eriolukorras kohaldatakse määruse (EL) nr 1095/2010 artikleid 18 ja 38.

▼B

Artikkel 30

Ebasoodsate sündmuste või suundumuste täpsustamine

Komisjonile antakse õigus võtta kooskõlas artikliga 42 vastu delegeeritud õigusakte, millega määratakse kindlaks kriteeriumid ja tegurid, mida pädevad asutused ja Väärtpaberiturujärelevalve võtavad arvesse artiklites 18–21 ja artiklis 27 osutatud ebasoodsate sündmuste või suundumuste ning artikli 28 lõike 2 punktis a osutatud ohu kindlakstegemisel.

Artikkel 31

Väärtpaberiturujärelevalve uurimistegevus

Väärtpaberiturujärelevalve võib ühe või mitme pädeva asutuse, Euroopa Parlamendi, nõukogu või komisjoni taotlusel või omal algatusel uurida lühikeseks müügiga või krediidiriski vahetustehingute kasutamisega seoses konkreetset küsimust või tava, et hinnata, kas kõnealune küsimus või tava võib ohustada finantsstabiilsust või turu usaldust liidus.

Väärtpaberiturujärelevalve avaldab aruande, milles esitatakse küsimuse või tava uurimise tulemused ja võimalikud soovitused, kolme kuu jooksul pärast kõnealuse uurimise lõppu.

VI PEATÜKK

PÄDEVATE ASUTUSTE TEGEVUS

Artikkel 32

Pädevad asutused

Iga liikmesriik määrab käesoleva määruse täitmiseks ühe või mitu pädevat asutust.

Kui liikmesriik määrab rohkem kui ühe pädeva asutuse, määrab ta selgelt kindlaks nende ülesanded, määrates asutuse, kes vastutab komisjoni, Väärtpaberiturujärelevalve ja teiste liikmesriikide pädevate asutustega toimuva koostöö ja teabevahetuse koordineerimise eest.

Liikmesriigid teatavad määratud asutustest komisjonile, Väärtpaberiturujärelevalvele ja teiste liikmesriikide pädevatele asutustele.

Artikkel 33

Pädevate asutuste õigused

1. Käesoleva määrusega ettenähtud kohustuste täitmiseks on pädevatel asutustel kõik oma ülesannete täitmiseks vajalikud järelevalve- ja uurimisalased õigused. Pädevad asutused rakendavad oma õigusi järgmisel viisil:

a) vahetult,

b) koostöös teiste asutustega,

▼B

c) suunates küsimuse pädevatele õigusasutustele.

2. Käesoleva määrusega ettenähtud kohustuste täitmiseks on pädevatel asutustel kooskõlas siseriikliku õigusega õigus

a) pääseda ligi kõikidele mis tahes kujul dokumentidele ja õigus nendest koopiaid saada või teha,

b) nõuda kõikidelt füüsilistelt või juriidilistelt isikutelt teavet ning vajaduse korral füüsiline või juriidiline isik teabe saamiseks välja kutsuda ja teda küsitleda,

c) teostada kohapeal etteteatatud ja etteteatamata kontrolle,

d) nõuda olemasolevaid telefonikõnede salvestisi ja tõendeid andmete edastamise kohta,

e) nõuda sellise tegevuse lõpetamist, mis on vastuolus käesoleva määruse sätetega,

f) nõuda vara külmutamist ja/või arestimist.

3. Ilma et see piiraks lõike 2 punktide a ja b kohaldamist, on pädevatel asutustel teatavatel juhtudel õigus nõuda, et krediidiriski vahetustehingut tegev füüsiline või juriidiline isik esitaks

a) selgituse tehingu eesmärgi kohta ja selle kohta, kas tehing tehakse riski maandamiseks või muul eesmärgil, ning

b) alusvaraga seotud riski tõendava teabe, kui tehing tehakse riski maandamiseks.

Artikkel 34

Ametisaladus

1. Ametisaladuse kohustust kohaldatakse kõikide füüsiliste või juriidiliste isikute suhtes, kes töötavad või on töötanud pädeva asutuse heaks või mõne teise asutuse või füüsilise või juriidilise isiku heaks, kellele pädev asutus on ülesandeid delegeerinud, sealhulgas pädeva asutuse heaks lepingu alusel töötavate audiitorite ja ekspertide suhtes. Ametisaladuse alla kuuluvat konfidentsiaalset teavet ei tohi avaldada ühelegi teisele füüsilisele ega juriidilisele isikule ega asutusele, välja arvatud juhul, kui avaldamise kohustus tuleneb kohtumenetlusest.

▼B

2. Kogu käesoleva määruse kohaselt pädevate asutuste vahel vahetatavat teavet, mis puudutab äri- või töötingimusi ja muid majanduslikke või isiklikke küsimusi, peetakse konfidentsiaalseks ja selle suhtes kohaldatakse ametisaladuse nõudeid, välja arvatud juhul, kui pädev asutus märgib teavet edastades, et seda võib avaldada, või kui avaldamise kohustus tuleneb kohtumenetlusest.

Artikkel 35

Koostöökohustus

Pädevad asutused teevad koostööd, kui see on käesoleva määruse rakendamiseks vajalik või otstarbekas. Eelkõige annavad pädevad asutused üksteisele põhjendamatu viivituseta teavet, mida on vaja käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

Artikkel 36

Koostöö Väärtpaberiturujärelevalvega

Pädevad asutused teevad käesoleva määruse kohaldamisel koostööd Väärtpaberiturujärelevalvega kooskõlas määrusega (EL) nr 1095/2010.

Pädevad asutused esitavad Väärtpaberiturujärelevalvele viivitamata kogu teabe, mis on vajalik tema ülesannete täitmiseks määruse (EL) nr 1095/2010 kohaselt.

Artikkel 37

Koostöö kohapealse kontrolli või uurimise taotlemise korral

1. Ühe liikmesriigi pädev asutus võib seoses kohapealse kontrolli või uurimisega taotleda abi teise liikmesriigi pädevalt asutuselt.

Taotluse esitanud pädev asutus teavitab esimeses lõigus osutatud taotlusest Väärtpaberiturujärelevalvet. Piiriülese mõjuga kontrolli või uurimise korral võib Väärtpaberiturujärelevalve koordineerida seda kontrolli või uurimist, ning taotluse korral peab seda tegema.

2. Kui pädev asutus saab teise liikmesriigi pädevalt asutuselt taotluse viia läbi kohapealne kontroll või uurimine, võib ta

a) viia kohapealse kontrolli või uurimise ise läbi;

b) lubada taotluse esitanud pädeval asutusel kohapealses kontrollis või uurimises osaleda;

c) lubada taotluse esitanud pädeval asutusel ise kohapealne kontroll või uurimine läbi viia;

d) määrata audiitorid või eksperdid kohapealset kontrolli või uurimist läbi viima;

▼B

e) jagada teatavaid järelevalveülesandeid teiste pädevate asutustega.

3. Väärtpaberiturujärelevalve võib nõuda pädevatelt asutustelt teatavate uurimisülesannete ja kohapealse kontrolli teostamist, kui Väärtpaberiturujärelevalve vajab seda teavet, et kasutada talle käesoleva määrusega antud õigusi.

Artikkel 38

Koostöö kolmandate riikidega

1. Pädevad asutused sõlmivad võimaluse korral kolmandate riikide järelevalveasutustega koostöökokkulepped, mis käsitlevad teabevahetust kolmandate riikide järelevalveasutustega, käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmise tagamist kolmandates riikides ja kolmandates riikides nende järelevalveasutuste poolt samalaadsete meetmete võtmist, millega täiendatakse V peatüki kohaselt võetud meetmeid. Nimetatud koostöökokkulepetega tagatakse vähemalt tõhus teabevahetus, mis võimaldab pädevatel asutustel käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi täita.

Pädev asutus teatab Väärtpaberiturujärelevalvele ja teiste liikmesriikide pädevatele asutustele kavatsusest selline kokkulepe sõlmida.

2. Koostöökokkulepe sisaldab sätteid asjaomasele pädevale asutusele artikli 16 lõikes 2 sätestatud kohustuse täitmiseks vajalike andmete ja teabe vahetamise kohta.

3. Väärtpaberiturujärelevalve koordineerib koostöökokkulepete sõlmimist pädevate asutuste ja kolmandate riikide asjaomaste järelevalveasutuste vahel. Selleks valmistab Väärtpaberiturujärelevalve ette koostöökokkuleppe näidisdokumendid, mida pädevad asutused võivad kasutada.

Samuti koordineerib Väärtpaberiturujärelevalve kolmandate riikide järelevalveasutustelt saadud sellise teabe vahetamist pädevate asutuste vahel, mis võib olla asjakohane V peatüki kohaste meetmete võtmisel.

4. Pädevad asutused sõlmivad teabevahetust käsitlevad koostöökokkulepped kolmandate riikide järelevalveasutustega ainult juhul, kui avaldatava teabe suhtes kohaldatakse ametisaladuse tagatisi, mis on vähemalt samaväärsed artiklis 34 sätestatuga. Selline teabevahetus on ette nähtud kõnealuste pädevate asutuste ülesannete täitmiseks.

Artikkel 39

Isikuandmete edastamine ja säilitamine

Seoses isikuandmete edastamisega liikmesriikide vahel või liikmesriigi ja kolmanda riigi vahel kohaldavad liikmesriigid direktiivi 95/46/EÜ. Seoses isikuandmete edastamisega Väärtpaberiturujärelevalvelt liikmesriikidele või kolmandale riigile järgib Väärtpaberiturujärelevalve määrust (EÜ) nr 45/2001.

▼B

Esimeses lõigus osutatud isikuandmeid säilitatakse kuni viis aastat.

Artikkel 40

Teabe avaldamine kolmandatele riikidele

Pädev asutus võib edastada kolmanda riigi järelevalveasutusele andmed ja andmete analüüsi tulemused, kui on täidetud direktiivi 95/46/EÜ artiklis 25 või 26 sätestatud tingimused, kuid selline andmeedastus võib toimuda üksnes iga üksikjuhtumi puhul eraldi tehtud otsuse alusel. Pädev asutus peab olema veendunud, et andmete edastamine on käesoleva määruse kohaselt vajalik. Mis tahes selline andmeedastus toimub kokkuleppel, et kolmas riik ei edasta asjaomaseid andmeid muu kolmanda riigi järelevalveasutusele ilma pädeva asutuse selgesõnalise kirjaliku loata.

Pädev asutus avaldab teise liikmesriigi pädevalt asutuselt saadud artikli 34 alusel konfidentsiaalse teabe kolmanda riigi järelevalveasutusele ainult juhul, kui pädev asutus on saanud selleks selgesõnalise nõusoleku teabe edastanud pädevalt asutuselt ja kui teave avaldatakse ainult sellel eesmärgil, milleks kõnealune pädev asutus andis nõusoleku.

Artikkel 41

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste ja haldusõiguslike meetmete kohta, mida kohaldatakse käesoleva määruse rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kehtestatavad karistused ja haldusõiguslikud meetmed on tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.

Väärtpaberiturujärelevalve võib vastavalt määrusele (EL) nr 1095/2010 võtta vastu suunised, et tagada ühtne lähenemisviis karistustele ja haldusõiguslikele meetmetele, mis liikmesriikidel tuleb kehtestada.

Liikmesriigid teatavad esimeses ja teises lõigus osutatud sätetest komisjonile ja Väärtpaberiturujärelevalvele 1. juuliks 2012 ja annavad neile viivitamata teada nende sätete edaspidistest muudatustest.

Väärtpaberiturujärelevalve avaldab oma veebisaidil kehtestatud karistuste ja haldusõiguslike meetmete loetelu liikmesriikide kaupa ja ajakohastab seda korrapäraselt.

Liikmesriigid esitavad igal aastal Väärtpaberiturujärelevalvele koondteabe kõigi määratud karistuste ja võetud haldusõiguslike meetmete kohta. Kui pädev asutus avaldab teabe selle kohta, et on määratud karistus või võetud haldusõiguslik meede, teatab ta sellest samaaegselt Väärtpaberiturujärelevalvele.

▼B

VII PEATÜKK

DELEGEERITUD ÕIGUSAKTID

Artikkel 42

Delegeerimine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Õigus võtta vastu artikli 2 lõikes 2, artikli 3 lõikes 7, artikli 4 lõikes 2, artikli 5 lõikes 4, artikli 6 lõikes 4, artikli 7 lõikes 3, artikli 17 lõikes 2, artikli 23 lõikes 5 ja artiklis 30 osutatud delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 2 lõikes 2, artikli 3 lõikes 7, artikli 4 lõikes 2, artikli 5 lõikes 4, artikli 6 lõikes 4, artikli 7 lõikes 3, artikli 17 lõikes 2, artikli 23 lõikes 5 ja artiklis 30 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse selles otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Tagasivõtmise otsus jõustub päev pärast seda, kui see on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Kohe, kui komisjon on võtnud vastu delegeeritud õigusakti, teatab ta sellest samaaegselt Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 2 lõike 2, artikli 3 lõike 7, artikli 4 lõike 2, artikli 5 lõike 4, artikli 6 lõike 4, artikli 7 lõike 3, artikli 17 lõike 2, artikli 23 lõike 5 ja artikli 30 kohane delegeeritud õigusakt jõustub ainult siis, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole esitanud vastuväidet kolme kuu jooksul pärast seda, kui akt tehti Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavaks, või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne nimetatud tähtaja lõppu komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kolme kuu võrra.

Artikkel 43

Delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise tähtpäev

Komisjon võtab artikli 2 lõikes 2, artikli 3 lõikes 7, artikli 4 lõikes 2, artikli 5 lõikes 4, artikli 6 lõikes 4, artikli 7 lõikes 3, artikli 17 lõikes 2, artikli 23 lõikes 5 ja artiklis 30 osutatud delegeeritud õigusaktid vastu hiljemalt 31. märtsiks 2012.

▼B

Komisjoni algatusel võib tähtpäeva kuue kuu võrra edasi lükata.

VIII PEATÜKK

RAKENDUSAKTID

Artikkel 44

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komisjoni otsusega 2001/528/EÜ ([1]) loodud Euroopa väärtpaberikomitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

IX PEATÜKK

ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 45

Läbivaatamine ja aruandlus

Komisjon esitab 30. juuniks 2013 pädevate asutuste ja Väärtpaberiturujärelevalvega peetud arutelusid silmas pidades Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles käsitletakse järgmist:

a) artiklite 5, 6, 7 ja 8 kohaste teatamis- ja avalikustamiskünniste asjakohasus;

b) artikli 6 kohaste individuaalsete avalikustamisnõuete mõju, eelkõige finantsturgude tõhususele ja volatiilsusele;

c) Väärtpaberiturujärelevalvele esitatava tsentraliseeritud vahetu aruandluse asjakohasus;

d) II ja III peatükis sätestatud piirangute ja nõuete toimimine;

e) riigi krediidiriski katteta vahetustehingute piiramise ja muude piirangute või tingimuste lühikeseks müügi või krediidiriski vahetustehingute suhtes kehtestamise asjakohasus.

Artikkel 46

Üleminekusätted

1. Olemasolevaid meetmeid, mis kehtivad enne 15. septembrit 2010 ja jäävad käesoleva määruse reguleerimisalasse, kohaldatakse kuni 1. juulini 2013, tingimusel et nendest teatatakse komisjonile hiljemalt 24. aprilliks 2012.

([1]) EÜT L 191, 13.7.2001, lk 45.

▼B

2. Krediidiriski vahetustehingu tagajärjel tekkinud katmata positsiooni riigi krediidiriski vahetustehingus, mis on sõlmitud enne 25. märtsi 2012 või riigi krediidiriski vahetustehingu katmata positsioonidega seotud piirangute artikli 14 lõike 2 kohase peatamise ajal, võib hoida kuni krediidiriski vahetustehingu kokkuleppe lõpptähtajani.

Artikkel 47

Väärtpaberiturujärelevalve töötajad ja ressursid

Hiljemalt 31. detsembriks 2012 hindab Väärtpaberiturujärelevalve oma personali- ja ressursivajadusi, mis tulenevad käesoleva määrusega talle antud õiguste ja pandud kohustuste täitmisest, ning esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile sellekohase aruande.

Artikkel 48

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. novembrist 2012.

Sellegipoolest kohaldatakse artikli 2 lõiget 2, artikli 3 lõiget 7, artikli 4 lõiget 2, artikli 7 lõiget 3, artikli 9 lõiget 5, artikli 11 lõikeid 3 ja 4, artikli 12 lõiget 2, artikli 13 lõikeid 4 ja 5, artikli 16 lõikeid 3 ja 4, artikli 17 lõiget 2, artikli 23 lõikeid 5, 7 ja 8 ning artikleid 30, 42, 43 ja 44 alates 25. märtsist 2012.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.